

ถอดรหัสความสำคัญ “การศึกษา และ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.)” ในการประชุมสมัชชา
ผู้แทนพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 20

หนึ่งในประเด็นสำคัญที่นายสี จิ้นผิง เลขาธิการใหญ่คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน กล่าวในการประชุมสมัชชาผู้แทนพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 20 เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2565 คือ การสร้างความเจริญให้กับประเทศด้วย “การศึกษา” “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” และ “ทรัพยากรมนุษย์” เพื่อให้สามารถสร้างการพึ่งพาตนเองและความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“การศึกษา” จีนจะพัฒนาการศึกษาที่เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างระบบการศึกษาคุณภาพสูง เร่งการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ระดับโลก ส่งเสริมความเท่าเทียมทางการศึกษาและการพัฒนาคนอย่างรอบด้าน ทั้งการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษาและการศึกษาต่อเนื่อง รวมถึงส่งเสริมการบูรณาการระหว่างอาชีวศึกษาและการศึกษาทั่วไป ระหว่างอุตสาหกรรมและการศึกษา และระหว่างวิทยาศาสตร์และการศึกษา

“วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม” จีนจะส่งเสริมการวิจัยขั้นพื้นฐานและขั้นสูง กำหนดบทบาทของสถาบันวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยวิจัยระดับสูง และองค์กรชั้นนำที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง จัดตั้งระบบห้องปฏิบัติการระดับชาติ พัฒนาศูนย์นวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับนานาชาติและระดับภูมิภาค เพื่อสร้างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สำคัญ เพิ่มประสิทธิภาพระบบนวัตกรรม เพื่อเป็นพลังการผลิตหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเติบโตของประเทศ

“ทรัพยากรมนุษย์” จีนจะเร่งพัฒนาและสร้างกองทัพบุคลากรผู้มีความสามารถทุกระดับ และแสวงหามหาบัณฑิตคุณภาพสูงจากทั่วโลก เพื่อเป็นทรัพยากรหลักในการพัฒนาประเทศ และเป็นศูนย์กลางระดับโลกสำหรับบุคลากรที่มีความสามารถ

ที่ผ่านมาจีนได้สร้างความแข็งแกร่งในการวิจัยขั้นพื้นฐานและนวัตกรรม ทำให้เกิดความก้าวหน้าและความสำเร็จในเทคโนโลยีสาขาสำคัญ ๆ เช่น ยานอวกาศที่มีมนุษย์ควบคุม การสำรวจดวงจันทร์และดาวอังคาร ยานสำรวจใต้ท้องทะเลลึก ซูเปอร์คอมพิวเตอร์ ระบบนำทางด้วยดาวเทียม ข้อมูลควอนตัม เทคโนโลยีพลังงานนิวเคลียร์ เทคโนโลยีพลังงานใหม่ การผลิตเครื่องบินขนาดใหญ่ รวมถึงชีวการแพทย์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงกลยุทธ์ที่เกิดขึ้นใหม่

เป็นที่คาดว่า จีนจะลงทุนมหาศาลกับการยกระดับการศึกษา การวิจัยขั้นพื้นฐานและขั้นสูง การบ่มเพาะบุคลากรด้าน วทน. ทุกระดับ การดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถสูงจากทั่วโลก และโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระดับประเทศ รวมถึงปรับปรุงระบบสวัสดิการและคุณภาพชีวิตของผู้เชี่ยวชาญเพื่อดึงดูดให้บุคลากรกลุ่มดังกล่าว

ทุ่มเทให้การพัฒนา วทน. เพื่อขับเคลื่อนจีนให้เป็นประเทศนวัตกรรม ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอีก 5 ปีข้างหน้า ที่จีนจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีคุณภาพสูง การพึ่งพาตนเองด้าน วทน. และมีความก้าวหน้าด้านการพัฒนาและการสร้างเศรษฐกิจ ในรูปแบบใหม่และทันสมัย

ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 14 (2021-2025) ที่ระบุประเด็นสำคัญเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนี้

- เพิ่มงบวิจัยและพัฒนาเป็น 7% ต่อปี
- ให้ความสำคัญของ “การวิจัยพื้นฐาน” (Basic Research) เพื่อยกระดับการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ
- กำหนดยุทธศาสตร์ด้าน วทน. ใน 7 เรื่อง คือ
 - AI
 - Quantum
 - Semiconductor
 - Brain Science
 - Genomic & Biotechnology
 - Clinical Medicine and Health
 - Deep Space, Deep Earth, Deep Sea and Polar Research
- การบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรด้าน วทน.
 - นโยบายดึงดูดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทั้งคนจีนและคนต่างชาติให้มาทำงานที่จีน
 - สร้างแรงจูงใจให้สร้างงานวิจัยด้วยงบประมาณจำนวนมาก
 - สร้างบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ - มหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์ โครงการเด็กอัจฉริยะ
 - สร้างห้องปฏิบัติการระดับชาติ
 - ตั้งศูนย์วิจัยในต่างประเทศ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัย